

Izhaja v Trstu
vsako soboto opoldne.

Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Uredništvo in upravnništvo
ul. del Lavatoio št. 1, I.

TELEFON 18-67.

NARODNI DELAVEC

Posamezne štev. se prodajajo po 6 vin.

Inserati se računajo na milimetre v širokosti ne kolone, in sicer po 8 vin. za vsaki mm. Za več nego 10kratno objavo pa po dogovoru.

Naročnina za celo leto K 4.—; za pol leta in za četrt leta razmerno.

■ Glasilo „Narodne delavske organizacije“ v Trstu. ■

„Narodna del. organizacija“
proslavi

PRVI
MAJNIK

po sledečem vsporodu :

I.

Ob 10. uri dopoldne:

VELIKI
MANIFESTACIJSKI SHOD

v gledališni dvorani

„Narodnega doma“ v Trstu

z dnevnim redom :

„Pomen 1. majnika za slovensko delavstvo v Trstu“,
govoril bode tov. Dr. Josip Mandić.

Po shodu obhod po mestu z društveno zastavo.

II.

Ob 3. uri popoldne :

Odhod izpred „Narodnega doma“ v Trstu z godbo
na čelu v „Narodni dom“ pri Sv. Ivanu, kjer se boče
ob 4. uri popoldne vršila

VELIKA
DELAVSKA SLAVNOST

na kateri sodelujeta iz posebne prijaznosti pevsko društvo „Ilirija“, delavsko pevsko društvo „Kolo“ in godba.

Zvečer bode v veliki dvorani „Narodnega doma“
pri Sv. Ivanu

VELIKI LJUDSKI PLES.

Vstopnina k slavnosti 20 vin. brez razlike. Otroci v spremstvu starišev so vstopnine prosti.

Tovariši! Udeležite se vsi te slavnosti.

ODBOR.

Vseobčja mobilizacija.

Prvi majnik mora biti naš. Življenje spomladi zglaša se za svojo pravico in mi, otroci dela, prihajamo, da napravimo v prvih spomladnih solčnih dneh naš generalni pregled.

Kličemo tedaj danes k mobilizaciji. Ob deseti uri snidejo se narodni delavci k majnikovi manifestaciji, da proslave svoj majnikov praznik.

Majnikova slavnost nam pokaže velikost narodno delavske ideje in njenega cilja; zagledamo v njej sedanjost, zagledamo v njej bodočnost, bodočnost, o kateri sanjamo. To naj nam zadostuje, da napremo svoje moči do skrajnosti, da neumorno delamo, da uporabimo vsa agitacijska sredstva.

Znova morajo zagrmeti naše pri-sege, znova morajo s spomladnim odmevom zveneti naša gesla k obrambi, znova moramo klicati iz polnih pluć in s celim svojim navdušenjem:

**Liberté, Egalité, Fraternité!
Jednakost, Svoboda, Bratstvo!**

In znova si kličemo v spomin misli, ki nas vzgajajo k socialnemu napredku, k resnični, družabni ljubezni in bratskemu sožitju, znova si moramo ponavljati ono sveto resnico, da dospemo k cilju samo z močno strokovno in politično organizacijo.

Nočemo manifestirati morda samo radi par časovnih vprašanj. Nastopimo kot celi ljudje in zahtevamo vse, kar nam pristojna. Demonstrirajmo za celokupnost vseh potreb, ki v svoji sestavi tvorijo takozvano socialno vprašanje moderne dobe, vprašanje, v katerem se gre za popraviljenje krivic, za odstranjenje nejednakosti družabne in gospodarske, in zatiranje vsake nepravčnosti in povzdignjenje vsakega človeka k v resnici človeškemu življenju. Pri tej priliki se hočemo spominjati krasnih besed jednega sociologa, ki piše: „Ni svobode, kjer je pomanjkanje kruha, ni enakosti, kjer je bogastvo nasproti bedi pohujšanje, ni bratstva, kjer se delavka z lačnimi otroci valja pred vežo palače“.

Sešli se bomo zopet vsi, ki jednako čutimo za pravično in družabno pomirjenje.

Spominjali se bomo radi na pretečeno dobo, ko smo se šele začeli zbirati in ko smo videli druge tako hladne in ponosne.

Ali ravno: to nas bo posebno veselilo, da se naše vrste množe, da narodno delavska ideja pridobiva novih spoznavateljev in apostolov.

Majnikov naš dan je in mora biti manifestacija zmagojoče misli in obenem slavnost družabne solidarnosti, pri kateri si podajajo roke vsi oni, ki ljubijo napredek in pomembno delo.

Če mobiliziramo danes slovensko delavstvo in slovensko ljudstvo s pozivom na majnikovo bojišče, delamo to v trenutku, ki je jako važen za naš narod. Davni sovražnik našega naroda — Italijan — skuša parcelirati našo lepo domovino, če nam odtrgati po kosih našo zemljo, kjer smo po cela leta živeli in z našo krvjo hladiti črno prst.

Narodni delavci morajo prvega majnika na svoji slavnosti povzdigniti svoj glas in vsklikniti svoj: **veto!**

Moramo biti plat zvona, da vzdramimo naš slovenski narod z lethargije, da korakajo vsi ljudje dobre misli in volje z nami proti skupnemu sovragu.

In v tako težki dobi spomnimo se tudi nepozabnega češkega narodnega pevca, Svatopluka Čecha, ki nam je zapisal:

„Po vsej pravici se spominjajte, bratje, da imate drugo stališče, kot delavci prostih narodov, zasigurnih v svojem bitju, odlo-

čujočih samostojno o svoji usodi: oni morejo osredotočiti vse sile v boju proti vladajočim domačim slojem, ki jim odrekajo njih pravice; vi pa občutite poleg krivic, ki vam jih dela, kot delavcem, družabni red še tudi kot Slovani krivice, ki jih trpi celi naš narod in veste, da morate poleg boja za lastne pravice pomagati tudi njemu v težkem boju za osvobodjenje od tujega jarma in za pridobitev jednako-pravnosti v družbi ostalih narodov!“

Mobilizirajmo tedaj narodno delavske čete.

Potrudimo se, da bode vdeležba ogromna, da bodo videli piratje naših žepov in našega naroda, da nas je mnogo, **strašno mnogo.**

Pozdravimo prvi majnik v polni, kipeči moči, ki zamore odnašati gore in zastavljati vodopade.

In onim, ki bodo na nas gledali s zasmehom in si bodo delali z našega navdušenja norce, odgovorimo z besedami Abigail Horakove, ki je napisala v nekonfiscirani knjigi „Na grobovih mrtvih kraljev“:

„Nič niste obrodili, vedno ste vi samo narod zatirali, gnali v pogubo, samo vaša častihlepnost, vaša trenutna volja, vaše malenkosti so vain bile vedno drage. Tudi sedaj po smrti so vaša telesa v kovinskih zabojih brez-koristna, z vaših zakrknjenih src ne vzraste roža niti drevo komu v razvedrilo, kot drugje s skromnega telesa priprostege tlačana.“

Spite, brezčutne mumije, saj ste tudi v življenju spali v svojih težkih oklepih, **narod gre čez Vas!**“

Individualizem in kolektivizem.

(Konec)

Reklo se je: to podrejanje posameznika skupnosti, asocijacija sebi podobnih, oslablja osebno podjetnost. Človek se odreka svoji svobodni in vstvarjajoči volji in postaja orodje družbe. Njegov pomen kot oseba, kot uradnik, kot lekarnik, kot delavec obstoja le v tem, da pomnožuje za eno številko skupino uradnikov, lekarnikov, delavcev. Morda je temu res tako. Toda, kedo naj bi se resno skušal izogniti temu gibanju, ki je prodrlo tako globoko v gospodarsko-socialno ustrojstvo vseh slojev in razredov, tako sicer, da je zagospodovalo celim svetom? Posameznik je danes bolj nego sploh kedaj poprej pristopen uplivom svoje okolice. V njej živi, v njej se razvija. V njej in z njo hrepeni po preosnovi socialnega reda, po uresničenju stvarne enakopravnosti in enakoveljavnosti, z eno besedo — socialne pravice. To opazamo dan za dnem.

Korporativizem srednjega veka, ki je prišel do zgodovinskega izraza v cehovstvu, je po zaslugi revolucionarnih idej devetnajstega stoletja odstopil svoje mesto vdruženju (asocijaciji).

V tem znamenju se vrši počasi, toda tem dosledneje, oni proces, ki je poklican, da izjednači v potu svojega obraza delajočega trpinca z v izobilju vseh zemskih radosti šopirajočim se vsemogočnejšem. — Povsod, kamorkoli obračamo svoje oči, vidimo vstajati zvezo za zvezo. Lokalne zveze se združujejo v deželne zveze. Deželne v državne. Da, ni daleč čas, ko se bodo vstanovljale svetovne zveze.

In hoc signo vinces! Interesi posameznikov se morajo umakniti pred interesi družbe. Komunistična ideologija, nekdanj plod prenapeta fantazije učenjakov in filantropov, je še enkrat zaztresla svoje žarke: človečanstvo se združuje, ker vidi v tem edino rešitev iz današnje solzne doline — privilegijev, sebičnosti in izkoriščanja. Individualizem zgublja svojo zgodovinsko moč, kolektivizem — vstaja!

ŠIRITE „NARODNEGA DELAVCA“.

Starostno in invalidno zavarovanje.

Dunaj, 26. aprila.

Danes sta govorila v odboru izmed čeških odbornikov poslanca dr. Winter in in Sláma.

Dr. Winter je branil stališče socijalnih demokratov v zadevi razdruženja invalidnega in starostnega zavarovanja delavcev in starostnega zavarovanja oseb samostojno delajočih, sklicujoč se na to, da se vendar ne more zahtevati, da bi delavci doplačevali na zavarovanje obrtnikov in narobe. Isto tako je umestno, da se vsaka skupina razvija samostojno in bi ena drugo ne ovirala v razvoju. V zadevi okrajnih uradov je zavzel isto tako kot ostali socijalni demokrati kontrarno stališče.

Posl. Sláma je opozoril na to, da njegova stranka sicer priznava gotove prednosti predloga, vendar pa ne more zamolčati spoznanja, da ima predlog tudi velike napake, ki se morajo odstraniti, če ima socijalno zavarovanje provzročiti ono ublaženje onih neznosnih razmer, ktere zakrivi zguba delavske zmožnosti bodisi delavcu, bodisi maloobrniku in kmetovalcu, ki se nahajajo čisto še v goršem položaju kakor delavec. — Pri presojanju zavarovanja proti boleznim je opozoril pred vsem na škodljivi vpliv, ki ga ima razcepljenost blagajna na razvoj celega zavarovanja proti boleznim, posebno škodljivi vpliv bolniških blagajna na okrajne bolniške blagajne v obse in za delavce še posebej. Govornik je polemiziral z ministrom bar. Haerdtlom v zadevi funkcioniranja teh blagajna in mu je posebno priporočal, naj opazuje tudi njih senčno stran, posebno naj pogleda v neštete rekurze, ki se valjajo v ministerstvu notranjih zadev in najbolje pričajo, kako so te blagajne opravičene in vtemeljene. Kar se tiče zavarovanja proti nezgodam je očital govorniku vladi posebno, da ni podvzela saniranja deficita zavarovalnic proti nezgodam in da je do gotove mere tudi poslabšala višino rent, posebno v šestem razredu.

Invalidnemu in starostnemu delavskemu zavarovanju očita govornik, da ne nudi eksistenčnega minima češkemu delavstvu in da je potrebno, da se s teritorialnim uravnavanjem to zavarovanje prilagodi posebnim razmeram raznih dežel, kar je pri centralnem vodstvu naravnost nemogoče. S teritorialnim uravnavanjem bi se moglo razrešiti ugodno tudi zavarovanje oseb samostojno delujočih. **Odločno zahteva govornik aktiviranje oseb samostojno delujočih: obrtnike, trgovce in kmetovalce.**

V interesu ugodnega razvoja invalidnega in starostnega zavarovanja si želi, da se združi zavarovanje oseb samostojno delujočih s zavarovanjem delavcev, posebno že radi tega, da se zmanjšajo upravni izdatki tega zavarovanja.

Govorec o okrajnih uradih, utemeljuje govornik, da je njih eksistenca opravičena do tedaj, dokler imajo prevzeti gotove funkcije vsled spremembe celokupnega zavarovanja proti nezgodam v zavarovanje individualno in dokler imajo tvoriti temeljno obliko za invalidno zavarovanje in starostno. Za bolniško zavarovanje pa so te oblike nepotrebne.

Po posl. Slámi je govoril o starostnem in invalidnem zavarovanju jako natančno tudi posl. dr. Licht, ki je trdil, da dežele kot Galicija in Bukovina, isto tako Kranjska in Dalmacija gotovo ne spolnijo pričakovanj, ki stavi v nje vlada, kajti te dežele bodo, sodeč po izdatnosti v bolni-

škem zavarovanju, pasivne. Samo na Češko, Moravsko in Šlezko, Zgornjo in Spodnjo Avstrijsko, se je lahko že v naprej zanašati. S tem je priznal tudi dr. Licht teritorialno sestavo, o kateri je govoril posl. Sláma, za pravo. Prihodnja seja bo v četrtek.

Iz Napoleonovih časov.

Zastoj so bili dali junaški slovenski in hrvaški polki svojo srčno kri in življenje za čast cesarske zastave na italijanskih in nemških bojiščih pred sto leti. Napoleonova vojska prodirala je zmaganosno naprej iz Italije proti Dunaju in in zasedla spomladi naše kraje. Vse se je zbal Francozov, ker so bili na glasu grozovitih, pred katerim ni ničesar varno in ljudstvo je trumoma bežalo in se razkropilo. Ali oktobra meseca leta 1808 je bilo sklenjeno premirje in Napoleon je obdržal mej drugimi tudi vse dežele ob Jadranskem morju počenši od meje tirolske do skadarskega jezera v Albaniji, tedaj Koroško, Kranjsko, Primorsko, Dalmacijo, Bosno, Hrvatsko, bivšo republiko Dobrovnik in Boko Kotorsko. Vse te obsežne zemlje je združil v eno upravno celoto, v veliko pokrajino ilirsko ter Ljubljano določil za njeno središče, kjer je vladal njegov namestnik zvesti maršal Marmont.

A prav tam na onem mestu, kjer stoji sedaj tržaška rižarna pri Sv. Andreju, tem v nekdanji vili Murat, posvetoval se je veliki Napoleon, ki je bil pač enako moder kakor grozovit, ter v krogu izvrstnih svetovalcev ukrenil, kako bi se najbolje pomagalo tem važnim in lepim ilirskim deželam, kjer ljudstvo govori eden in isti slovanski jezik. Mir je bil zopet povrnil se v deželo in ljudstvo se je počasi navadilo na novega gospodarja in se poprijelo zopet vsakdanjega dela, dasi je trebalo vedno plačati novih in težkih davkov, kakor znajo pripovedovati stari ljudje še dandanašnji. Ali ta veliki vojni davek francoski ni bil namenjen samo za vojaštvo, deloma je ostal v deželi, in zojim se je veliko koristnega napravilo. Napoleon je namreč jako cenil te kraje in razumel njih važnost za Evropo. On se je spomnil kako so hrabri prebivalci ilirskih dežel branili rimsko in nemško cesarstvo ter vso evropsko kulturo in krščanstvo proti vsem divjim narodom, kar jih je v 1000 in več letih pridrla Huncev, Obrov, Madjarov in Turkov iz Azije. In kakor so prej te ilirske dežele služile Evropi za nepremagljivo obrambo, tako je nameraval Napoleon jih uporabiti za najkrajši prehod, za varni most tja na Balkan, na bogati Istok, v bajno Azijo.

Spoznavši važnost jugoslovanskih dežel, ki so tvorile njegovo Ilirijo, uvel je Napoleon v istih takoj velike preosnove, da bi jih gospodarsko in socialno čim hitreje povzdignil. Najprvo je oslobodil kmeta od tlačanstva, le desetino so imeli odrajtati svojim dosedanjim gospodarjem in grajšakom, vse drugo je prešlo v posest kmeta samega, ki je bil sedaj gospodar na svoji zemlji, katero je obdeloval. S tem je izpolnil v bogemu ljudstvu starodavno željo, za katero so se bili zmučeni tlačeni že tolikokrat zaman uprli. Občinsko starešinstvo z domačimi župani zadobilo je večje pravice, a imelo za to skrbeti za največjo varnost popotnikov. Povsod so se zgradile ceste in zvezali kraji: a v več krajih so bile ustanovljene šole v domačem jeziku, v središču, v Lju-

bljani celo visoka šola, akademija, nekako vseučilišče po francoskem vzorcu. Zidala so se skladišča za trgovino, tovarne, podpiralo se je domačo obrt, in vse uredilo za čim hitreji promet iz italijanske ravnine v slovenske dežele na Hrvatsko in Bosno. Dasi so bili časi še burni in nestalni, vendar se je tudi „Ilirija“ sama vzdramila in prvi slovenski pesnik Vodnik zapel je svojo „Ilirijo oživljeno“ a tudi drugi so začeli pisati in tiskati časopise in prve knjige slovenske. Tako nam je zasijala nakrat sredi viharov časov kratka pomlad naznanjevalka boljše bodočnosti.

Ali Napoleonu se je sreča kmalu izneverila in moral je vrniti „Ilirijo“ zopet Avstriji; ta je začetkoma res ohranila to ilirsko skupino dežel, jo povzdignila celo v kraljstvo, ali ko so hoteli priklopiti semkaj tudi nemške Korošce, ki niso s tem soglašali, razdrlo se je kmalu zopet vse v sedanje kronovine, in zamrle so vse one velike reforme, ki so imele povzdigniti jugoslovanske zemlje.

Zakaj pripovedujemo te davno minole zgodbe, ki so zginole brez sledi in brez koristi; saj minolost naša je vselej tako žalostna, da bi morali le zreti in upati v bodočnost. Da res je. In tudi spomini na Napoleonove čase ohranili so se ljudstvu le v žalostnih vtisih, ker niso njegove zasnove v onih par letih mogle obrodit se nikakoršnega sadu.

A vendar! Kljub vseh neizbrisnej nesreči, kar jo je francoska vojna pred 100 leti povzročila našim pokrajinam, moramo se mi Slovenci vsekako tudi hvaležno spominjati velikega Napoleona, katerega ne obsojajo več vsi zgodovinarji kakor krvočnega ubijalca in nenasitljivega roparja. Po njegovem prizadevanju zanesla se je mej nas živa iskra slobode in napredka, ki jo ni nihče mogel več ugasniti, da je tlela naprej do sedanjih dni, a je enkrat vplamtela kaj mogočno v srčih dobrih mož. Naše ljudstvo tedaj ni moglo razumeti in ceniti vse te velikanske preosnove, ker ni bilo še pripravljeno za to; ali še danes po 100 letih nismo potom naravnega razvoja dosegli vse, kar se nam je že tedaj nujalo, kajti na skupnost s sorodnimi plemeni jugoslovanskimi skoraj ne smemo misliti, socialna ravnopravnost vseh stanov tudi ni še izvedena, da si je pripoznana, celotnega in enotnega gospodarskega programa za vse slovenske dežele še nimamo in edino pravilna vzgoja v materinščini od ljudske šole počenši do vseučilišča je sedaj še nedosegljiva zahteva narodne volje. A vse to je bilo že jasno začrtano in deloma celo izvršeno po volji Napoleonovi. Te temeljite preosnove so pač odgovarjale duhu časa naprednih Francozov, ki so takrat toliko prehiteli ostali svet. Naravno je, da smo skoraj vse izgubili, čim smo bili zopet vrnjeni nemškemu vplivu, ter moramo sedaj po onem vzorcu zopet stremiti da si z lastno močjo in vstrajno voljo zopet priborimo sami iz sebe ono veljavo, ki tiče našemu narodu, ker biva sredi kulturne Evrope ob obali jadranskega morja.

DELAVCI!

upišite se v „Konsumno zadrugo“, članov N. D. O.

Politični razgled.

Avstrijski državni zbor je bil otvorjen v torek, dne 27. aprila t. l. Prvi dan so bila na dnevnem redu razna poročila ministrskega predsednika: o rešenju bosanskega vprašanja, o trgovinski pogodbi z Rumunsko, o narodnem sporazumljenju v Dalmaciji, o vprašanju zavarovanja za starost in onemoglost. Za tem je zbornica začela razpravljati o drugih predlogih, ki so bili tekom počitnic predloženi. Seje nadaljujejo.

Vlada namerava podvzeti korake za rešenje jezikovnega vprašanja v Istri. Na predhodno konferenco namerava povabiti ministrski predsednik dr. Rizzi-ja in dr. Laginjo.

V Ljubljani se je vršila te dni obravnavna proti obsumljenim snemalcem nemških napisnih desk ob času septemberskih dogodkov. Seveda so razne zaslizane priče prisegale in izpovedovale nemško, kar se ni moglo smatrati v prilog obtožencem. Obsojeni so bili: E. Windischer na 2 meseca težke ječe; J. Lotrič na 3 mesece težke ječe; Lušin 3 tedne navadne ječe; Ž. Vodusek 2 meseca ječe; Bukovnik 1 mesec ječe; Leben 1 mesec ječe; Cerar 10 tednov ječe; Škof 2 tedna zapora; Štruss 2 tedna ječe; Skof 2 tedna zapora; Kozinc 5 dni zapora. Drugi obtoženci so bili oproščeni.

„Veleizdajniški“ proces v Zagrebu nadaljuje s vso vehemenco posebno sedaj s zaslišavanjem obtoževalnih prič.

V Turčiji so zopet Mladoturki na površju. Sultan Abdul Hamid je odstavljen in najbrž odveden v Malo Azijo. Kaj se bo žnjim zgodilo, je pač skoraj jasno. Sultanom je proglašen sedaj prestolonaslednik 64-letni brat Abdul Hamida Rešad Efendi, ki si je nadejal ime Mohamed V. Dosedaj se ni še o njem ničesar slišalo, a tudi od zdaj naprej bo le slepo orodje Mladoturkov.

DOMAČE VESTI.

Tovariši! Konsumna zadruga članov N. D. O. je otvorila svojo prvo skladišče v ulici del Bosco štev. 17. Dolžnost je vsacega slo venskega delavca, če tudi do danes ni zadržnik konsumne zadruge, priti v skladišče, da si tamkaj nakupi raznih potrebščin za svojo družino.

Šentjakobčani! V Vaši bližini se je odprlo skladišče, na Vas je v prvi vrsti ležeče, da v velikem številu prihajate.

Naznanja se ob enem, da je skladišče odprto ob delavnikih od 7. do 1. ure in od 3. do 8. ure zvečer. Ob sobotah zvečer je skladišče odprto do 9. ure. Ob nedeljah je odprto, od 8 do 11 in pol.

Predstoječe volitve v deželni zbor. Takoj po preteku reklamacijskega roka so se začeli zglašati volilci pri različnih zaupnikih, da jih kliče magistrat, da se legitimirajo radi triletnega bivanja — imamo tu v mislih le volilce 4. razreda. Dogajalo se je marsikaj smešnega. Tako na primer

nnice in konečno je očaral njegov pogled prstan z velikim smaragdom na mazincu. To je bil ogromen smaragd, udelan v bakru, ki je žaril in je temno odseval ob svetlo, ki je žaril in je temno odseval ob svetlo, ki je žaril in je temno odseval ob svetlo. Zelene povlake, ki je legla na bokr. Zdelo se mu je, kot bi se mu tudi ta kamen smehljal, tako je v njem plantelo čarobno svetilo. Ayrton se je znova ozrl in trenotek poslušal. Trenotek je premišljal, potem pa je počasi pomikal svojo roko k prstom mumije. Bili so suhi, kot votle šibice. Ayrton je poprijel prstan in ga je hotel sneti. Toda prst je bil preveč krčevito stisnjen in ni odnehal. Ayrton je trenotek premišljal. Zdelo se mu je, da nekaj težkega pihava okoli glave, da zdelo se mu je, kot bi zlati krila jastreba na diadem uztrepeta.

Vnovič je skušal sneti prstan, hotel je upogniti več kot tri tisoče let otrpeli prst, toda v trenotku se mu je mrtvi prst princezinje izmuznil in se še bolj stisnil. Ayrtona je spreletela groza. Toda le za trenotek. Znova se ga je polotila čudna strast, čudno, bolešno hrepenenje se ga je polastilo. Hotel je oni prstan z roke kraljice princezinje, hotel je stisniti njeno roko in hotel je objeti njen nekdanj tako zapev in pohoten prs, hotel.

PODLISTEK.

Princezinja Maat-Neut.

Spisal Jozef J. Svetek, poslov H.

Naslonil se je na steno in roko stisnil na sence, v katerih mu je divje buhala razdražena kri. Sedaj šele je jasno videl. V sredini zlatih listov je ležala v sarkofagu pestro slikanz rakev staroegiptska v podobi ljudskega telesa. Zgoraj, nad licem mumije, je bila slika preminole princezinje; tako mojstersko izdelana, da se je Ayrtonu zdelo, da se mu smehlja še bolj ljubeznivo kot zutraj. In oči, upodobljene s zasajenega lapislazuli in obsidijana, so bile kakor žive in so oživele celo lice. Pod rokami pa je bil v pokrov urezan kartuš z imenom princezinje, katero je Ayrton lahko prečital po tipičnih značkah za obe boginji. Trenotek je tako zrl na to relikvijo s tako davnih dob, potem pa se je odločil, da odpre pokrov. Toda hitro se je umaknil, kajti zdelo se mu je, kot bi se ljubeznive oči v sliki princezinje skalile. Potem se je

pa zasmeljal svoji lahkovernosti in se oprijel pokrova, ki je usušen in strohnen v tisočletjih, lahko odnehal. Oprl ga je ob zid, ne da bi bil do sedaj pogledal na mumijo samo. Tako je bil razburjen! Obrnjen proti zidu je težko dihal in si brisal vroč pot s čela. Končno se je obrnil in izbulil oči. V rakvi je ležala mumija bronasto zlata, s krasnimi, če prav nekoliko strohnelimi potezami, pod pajčolanom finih, tankih tkanin.

Nad glavo ji je gorel zlat diadem v liku jastreba z raztegnjenimi in zadaj za glavo se dotikajočimi krili. Okolu vratu je lezal krasen ovratnik z ene vrste čistih topazov, menjajočih se s skarabeji; nadalje štiri vrste so tvorile zlate solze, finimi sponkami vezane, in na prstih skrižanih rok so se bleščali veliki prstani.

Kakor pred prikaznijo je stal Ayrton in se tresel po celem telesu. Sklanjal se je polagoma nad lice davne princezinje in je na lahno odstranjeval tanki pajčolan, dokler ni odkril docela njenega lica. Bilo je to bronasto lice mumije, in vendar se je v njem videlo bivšo krasoto mlade princezinje; sklonil se je nad zaprtimi uditimi očmi, ki so se pred davnimi leti zaprle

zadnjikrat in ko so pred tem očarale celi gornji Egipt. Kaj vse se je neki utisnilo v te temne zenice in kaj je z njimi umrlo! Ali so znale poljubljati zatemnele ustnice krasno zaokroženih in kot bi se smehljajočih ust? In to oprsje, ali je bilo strastno objemano?

Mrzlično tresoča se roka Ayrtonova je naprej odkrivala tanke pajčolane nižje in nižje.

Tu so se stiskale roke nad popki prsi. V Ayrtonu je zdijala strast. Ali se je smel kdo v življenju drzniti zreti te lotosove prsi in ali ji je smel kdo poljubljati? Ayrton se je skoraj na glas zasmeljal. In sedaj jih ima on, človek drugega sveta, popolnoma v svoji moči, bodisi da mrtve, in zamore jih poljubljati...

Na steni je v tem trenutku nekaj zaškrtalo. Kos belega štuka se je odtrgal in padel na tla. Ayrton se je zdrznil in zravnal.

„Morda se demoni s kraljestva Osirisa javljajo“, se je zasmeljal v duhu in se znova sklonil nad mumijo.

In te roke, ti fini tanki prsti, ali so znali ti objemati in stiskati? si je pomislil. Zrl je na umetno zaokrožene zlate zapest-

je prišel na magistrat poštini vslužbenec s pošto torbo, v kateri je imel dokumentov najmanj 20, in je dokazal, da biva že v Trstu svojih 26 let. Da je bil razkačen, se mu ne more zameriti in je imel tudi popolnoma prav, če se mu napravlja po nepotrebnem pota in skrbi.

Ravnokar smo tudi zvedeli, da je poslal magistrat 150 reklamacij nazaj, ker se bile iste sestavljene v slovenskem jeziku. Nekako čuden razlog, radi katerega se reklamacija vrne. No upamo, da se bo tudi našla pot, po kateri bomo prišli do svojih pravic.

Tekom prih. mesca se bodo vršili volilni sestanki, na katerih se bodo volilci izrekli za svoje kandidate. Pričakujemo, da bodo volilci vršili svojo dolžnost in se v čim večjem številu udeleževali volilnih sestankov.

Železničarska organizacija podružnice 3. v Trstu. Prejeli smo ter objavljamo: Ni nam mogoče povedati, kako strašno „dobro“? skrbijo za dnevne delavce veliki sodrugi. Pri ravnateljstvu južne železnice so dolgo beračili za poviške a danes se hvalijo, da so dosegli le oni povišanje. Ker so pa tako dobri, vprašali smo jih, če tudi nam dajo kakšno drobtinico. „Vi se niste ničesar učili, vi ste fakini in to ostanete, zdaj pa molčite“, takšne in slične odgovore se nam daje.

No dosedaj so bile res jako dobre „fluke“, katere smo nosili skupaj, kakor čbelice, a trote so se redili. Dokler so bili sedanjí voditelji soc. demokracije revni so hodili okoli nas in se nam lizali, da smo jim dajali denar, danes pa se bojijo, da bi se umazali, in se nas izogibljejo, samo zmijati nas še znajo z „narodnjakariji“, če jim ne plačamo točno „njihovega“ davka.

Preteklo soboto, dne 17. t. m. je šel v pokoj kurilniški „cušef“. Seveda se mora za kaj takega napraviti posebna veselica, na kateri se hvali slavljenca na vse pretege. Mi dodamo temu hvalisanju le to, da je bil dotični „cušef“ pravi barantač z verižicami in urami, da je najbolj izkoriščal svoje delavce ter bil skoz in skoz sovražnik naše delavske stranke. Kurilniški šef ga je enkrat nekoliko posvaril in radi tega se je skril pod delavsko streho, vsled česar se je tudi za njega demonstriralo.

Kako internacionalni so naši socijalni demokratje, kaže pa dejstvo, da je predsednik zadržne gostilne trd Nemec, ki se nikakor ne more zmeniti s slovenskim delavcem. Gostilna v ulici Giovanni Boccaccio je sedaj zbirališče vseh nemško-nacionalnih internacionalcev, vsled česar svarimo naše delavce, da se izogibljejo takšnih krajev, ker imamo tudi mi sedaj svojo gostilno, v katero bomo lahko zahajali. Tukaj se bomo v našem jeziku z našimi ljudmi in za naše koristi potezali oziroma pogovarjali. Vsi slovenski delavci naj se ne pustijo več okuževati od socijalnih demokratov, ampak naj pridejo k nam, da se bodo z nami potegovali za naše koristi.

Ob enem pa povemo tudi Tomschik-u, da se ne pustimo več za nos voditi, ampak da smo se odločili, da mu za vedno pokažemo hrbet ter pristopimo k organizaciji, ki bo znala nas bolje zastopati nego je v stanu socijalna demokracija.

I. P.

Iz krogov zasebnih uradnikov. Občni zbor deželnega urada splošnega pokojninskega zavoda za nameščence v Trstu se bo vršil dne 16. maja 1909 od 8. ure zjutraj do 2. ure popoldne v šejni dvorani deželnega urada v Trstu, Via della Caserma št. 4/II.

Od 16. aprila naprej je razporejen na vpogled tudi volilni imenik vseh zavarancev, ki so zavarovani pri deželnem uradu.

Vsak volilec ima samo en glas. Voliti se sme samo z uradnimi glasovnicami, s zelenimi za delodajalce in z belimi za nameščence.

Število delegatov, katero se ima izvoliti, je razdeljeno sledeče:

po 3 v kategoriji delodajalcev in delojemalcev veleindustrije in obrti (B),

po 9 v kategoriji trgovine i prometa (C),

po 3 v kategoriji prostih poklicov, kmetijstva in gozdarstva (D & A). Na to volitev opozarjamo prizadete zasebne uradnike slovenskih zavodov, da takoj vpogledajo, če so vpisani, in se potem eventualno pokliče v kratkem kakšen sestanek, da tudi Slovenci, če jih je zadostno število, postavijo svoje kandidate. Nujna potreba je, da imamo tudi v splošnem pokojninskem zavodu, v katerem je vendar precej veliko Slovencev vpisanih, svojega delegata. Glede (D & A) opozarjamo, da skličemo prihodnji teden sestanek.

Delo po delopustu. „Soc. R.“ prinaša kakor navadno zakasnjeno poročilo o

delu po delopustu v Avstriji v tretjem četrtletju lanskega leta. Vseh podjetij, v katerih se je delalo po delopustu, je bilo skupno 157, a v istem obdobju prejšnjega leta 163. Delalo se je po delopustu v cellem 495.332 ur, v istem obdobju prejšnjega leta pa 452.035 ur. Celotno delo po delopustu je tedaj naraslo za 10 procentov.

Nasproti temu je pa padlo za nekaj povprečno delo posameznega delavca. Največ se je delalo po delopustu na Češkem. S celotnega dela po delopustu pripada na Češko 43 procentov, tedaj skoro polovica. Največ se je delalo po delopustu v jestvinčar. ki obrti. V čeških sladkornah (cukrovarih) se je delalo 16.408 in v tovarnah čokolade in slaščic 136.260 ur po delopustu. Nasproti temu se je zmanjšalo delo po delopustu v tekstilni obrti za celih 43.000 ur. Skoro popolnoma nič se ni delalo po delopustu v predilnicah rastlinske volne na Češkem in Tirolskem. Veliko pa se je delalo razmeroma v opekarnah spodnjavstrijskih. Silno je padlo tudi delovanje v stavbeni stroki ki znaša v cellem čez 24.474 ur. V čeških usnjarnah se je delalo po delopustu celih 17.787 ur. V teh številkah se pač jasno vidi padec konjunktture lanskega leta in njen vpliv na zaposlenost v posameznih proizvajajočih strokah. Delanje po delopustu je pripadajoči konjunkturi na vsak način zločin nasproti delavstvu.

Za odpuščene rezerviste. — Vže se vračajo domov rezervisti, ki so bili poklicani pod orožje. Marsikateri ne bo več dobil službe, katero je imel, ko je moral odriniti pod zastavo, a težko mu bo tudi tako hitro dobiti službo, ki bi odgovarjala njegovim možnostim in stanju, drugi bodo zopet potrebni počitka, po velikih naporih in težki službi v hudi zimi in neobljudenih hribih. Zato se je ustanovilo „Društvo srebrnega križa“, ki si je postavilo nalogo, posredovati službe za rezerviste, ki se bodo vrnili domov, ter jih v slučaju potrebe tudi materijelno podpirati.

Pozivlja se torej vsakogar, ki ima kako službo ali delo za oddati, naj si bo to kmet, tovarnar, obrtnik ali trgovec, da to naznani pismeno županstvu ali pri okr. glavarstvu, ali naravnost pri društvu na Dunaju z navedbo imena naslova in pogojev.

Vlada in oblasti bodo društvo dejanski podpirali, kar bode društvu omogočilo uspešno vršenje naloge.

Najmanjši letni prispevek znaša 3 K. Prispevke naj se pošlje okrajnemu glavarstvu, ali pa naravnost na društveno tajništvo Dunaj I. Strobering 8.

Upliv obrti na „pasma ali raso“ je neovrgljiv. Tehnične pridobitve, na katere se opira današnja obrt, so na vsak način velekrasne, toda ubijajo raso. Pasma ubija tudi industrializmus, dokler so življenjski pogoji delavstva tako slabi kot do sedaj. Klasična priča v tem oziru je Angleška.

Z ozirom na to deželo je demonstriral nedavno George Stetson v antropološkem društvu v Washingtonu, da se morajo življenjski pogoji delavstva zboljšati, da se država obvaruje važnih in groznih posledic, ki temelje v prevetnem razvoju tehnike brez zadostnega ozira na delavstvo. Glasom štetja z leta 1906 je bilo na Angleškem 109.068 tovarov v katerih je bilo zaposlenih 4.200.000 delavcev. V celotnem številu je bilo 71 procentov žensk in otrok. Ali zamore kaj takega koristiti pasmi? Najbolj strašne so razmere v predilnicah in tekstilnih podjetjih. Otroci delavcev, zaposlenih v takih podjetjih, ostajajo očividno v teži in razvoju telesa. Trpe tudi najčisteje za tako imenovano angleško boleznijo. Največje zlo je, da moderna obrtna tehnika stlači na malem prostoru veliko množino ljudi. S tega navstaja neizogibno revnost in bolezen. V Sheffieldu je nastopila umrjocnost otrok na celih 33%. Vsak tretji otrok neodvratno umrje! Pri tem tudi higiena ne napreduje zadostno. Stetson celo trdi, da so se v minolem četrstoletju higienične razmere poslabšale.

Prihodnje dni se bo začelo vročati sklepe glede poprave volilnih list. Komur bodo vročene neugodno odločbe, naj si pripravi takoj dokumente, s katerimi ovzre razloge, radi katerih se je odrekla volilna pravica. Te pritožbe bo vložiti tekom treh dni, ki pričnejo teči od dneva, kateri bo pozneje posebno razglašen. Kdor potrebuje v tem oziru sveta in pomoči, naj se oglasi zvečer v prostorih N. D. O.

Konsumna zadruga članov N. D. O. (ulica del Bosco št. 17.) se prav lepo razvija. Vsak dan je prinaša novih članov. Upati je da se bodo vsi zavedni slovenski delavci oklenili te prekoristne konsumne ustanove. Pomisli naj vsak delavec, da če

si sami ne pomagamo, nam drugi ne bodo pomagali. Vsa morebitna pojasnila se dobijo v prodajalnici.

Sijajna razsvetljava „Divaške vile-nice“ bo v nedeljo dne 2. maja t. l. od 4. ure popol. do 7 ure zvečer ob vsakem vremenu. Ker so se popravila razna pota tako, da je jama pristopna vsakemu brez nevarnosti, nudi se slehernemu redka prilika poleteti v Divačo in si ogledati ta res prekrasni podzemski dom. Vstopnice po 1 krono se dobe pred vhom jame.

Kako počasi in previdno plazi naši socijalisti okoli svojega največjega sovražnika Slovence, kaže naslednji slučaj, ki se je odigral te dni v arzenalu. Slišalo se je, da nameravajo organiziranci napraviti nekaj koristnega za delavstvo vpsleno v Lloydovem arzenalu. To pa nikakor ne gre v glavo socijalistom. Mirno se priplazi k našemu delavcu nek dobro znani socijalist in ga vpraša: „Toni! Sliši se, da nameravajo „narodnjakariji“ zopet nekaj mešati v arzenalu. Ako je to res, potem jim pa la povej, da naj mirujejo, ker jih je premalo. Še nas, ki nas je bilo kot listja in trave se ni Lloyd zbal, kaj pa boče potem N. D. O.“ Toni nato: „Res je, da socijalisti precej visoko letajo, pa jako nizko padajo organiziranci se pa po časi vspenjajo, pa če padejo, vsaj ne dalje, kakor do zemlje. Z nizkega pasti, ni tako slabo, ker se človek ne udari; če se pa z visokega pade, je pa udarec precej hud. No pa le potolaži se, bomo že videli v juniju mesecu, kako da bi šlo.“

Skrb dela sivo glavo.

Vsled enoglasnega sklepa zastopnikov zbranih na sestanku v nedeljo dne 18. t. m., ki ga je sklical pevsko društvo „Ilirija“, se priredi dne 27. 28. in 29. junija t. l. poseben vlak za izlet v Ljubljano na petindvajsetletno slavnost pev. društva „Slavec“.

Opozarjamo že danes sl. pev. društva, da nemudoma priglase svojo udeležbo, ker se jim bo v teku prihodnjih dni vpslal zbor, s katerim bodo Tržačani skupno nastopili na slavnosti v Ljubljani.

Tudi vsa druga društva naj se blagovole prigrasiti, kajti gotovo se bo peljal vsakdo rad v belo Ljubljano po primorsko-gorenskem vlaku za tako nizko ceno, kakor bo ob tej priliki. Vlak sem in tja za osebo bo ostal okrog 8 K v III. razredu. Za vse druge informacije je odbor pev. društva „Ilirija“ vedno na razpolago v ul. Montecchi št. 15. I.

Pozabljena para. — Mej slovenskimi trpinji, ki se najbolj mučijo v tržaškem prometu so ogljarji. To so sami naši rojaki, najkrepkejšje postave, ker drugi tako težnega dela ne prenašajo. Ali njih prašno opravilo jih odločuje od ostale družbe, ker so vedno preveč črni, da bi mej druge zahajali. Nekdaj so se smeli vsaj ob bregu pri kakej vodi umivati, da so potem lahko zahajali mej tovariše, ali sedaj je oblast tako „nedostojno“ pranje prepovedala in reveži nimajo kam se obrtni. Zgubljajo se radi tega največ v žganjarnah in zakotnih gostilnah navadno le mej seboj, in udani pjači in igri. Zaslužijo sicer navadno več ko drugi delavci, ali za njih trud in razmere vsekako premalo. Nihče se za nje ne briga, ker jih navadno niti ne opazi, niti njih patron Polak, ker ima druge skrbi po glavi. Tako kljubu vsemu napredku časa in dobremu zaslužku, vzbujaajo pomilovanje ali preziranje mimoidočih, zapravljajo lepe denarce, ostajajo nevedni, ter nimajo navadno ne stanovanja niti ležišča. Kdaj bo možno pomagati tej pozabljeni pari?

Slovensko gledališče.

V nedeljo je imel svojo benefic-predstavo g. Marko Veble, ki je nastopil v „Graničarjih“. Predstava je dobro vspeła, občinstva je bilo še precej, dokaz, da je g. Veble tudi pri našem delavstvu jako priljubljen.

DOPISI.

Iz Ljubljane. N. D. O. v Ljubljani je podala ravnateljstvu električne železnice spomenico, v kateri zahteva razne pobilške za uslužbenice pri električni železnici ljubljanski. Termin za odgovor je potekel v torek.

LJUBLJANI, 29. — Četrtek opoldne stopili električni železničarji v stavki.

Dolinska podružnica N. D. O. n. znanja svojim članom, da prične 1. maja t. l. dajati podpore članom, ki so potrebni iste. Ob tej priliki opozarja, da pravi določilo, ki ga ima vsak natisnjega na pričetni platnici knjižice: „Kdor 1 mesec ne plača udnine, pripada sicer še društvu, ali njegove društvene pravice so suspendirane.

Po preteku 2 mesecev se pa izključi iz društvene organizacije“. Zato, če je kdo kaj zaostal s plačilom, naj poskrbi, da poravnava, da ne bo presenečen v slučaju, če bi potreboval podpore.

Odbor ima 2. maja sejo, pri kateri b uravnal vse potrebno radi podpor, da i bo kasneje pomot in pritožb.

Dne 9. maja popoldne napravi podružnica zabavo svojim članom v Boljuncu. Pri zabavi se poda članom vsa podrobna pojasnila glede izplačevanja podpor. Pri zabavi se bo povedalo še kaj drugega, kar bo članom v korist, zato vabimo vse člane in prijatelje N. D. O., naj ne zamude se udeležiti te zabave. Združiti hočemo koristno in prijetno v korist našemu narodu in posebej našemu delavstvu.

Nekateri člani so želeli, da bi se napravila ta zabava 1. maja. Naša podružnica pa ima mnogo članov kmetiskega stanu, ki ne praznuje 1. maja in bi bili nekako izključeni od te prireditve. Spored zabave bo pravočasno objavljen tudi v listu „Edinost“ ker naš list izide še le 8. maja in ga člani podružnice dobe še le 9. maja.

Iz Pule. V veliki dvorani „Narodnega doma“ v Pulju se je vršil minulo nedeljo občni zbor podružnice N. D. O. Bilo je prisotnih lepo število članov. Predsednik, g. L. Križ, je podal obsirno poročilo o delovanju v pretečenem upravnem letu t navduševal slovenske delavce v Pulju, naj se mnogoštevilno oklenejo za njih existenco skrbeče organizacije. Poslanec g. dr. M. Laginja je objubil, da bo tudi v bodoče šel na roko delavcem, ki so vpisani v N. D. O. in skrbel posebno za delavce v puljskem arzenalu. Nato so se vršile volitve: predsednikom je izvoljen enoglasno g. L. Križ. Odbor je z malimi izjemami ostal isti, kakor prejšnje leto.

Boršt. — Plesni venček, ki ga je priredila podružnica N. D. O. v Borštu, je vsestransko lepo vpsel v zadovoljstvo in navdušenost naših članov. Vrli tamburaški odsek naše podružnice se je z vdarjanjem na tamburice povpsel mnogo višje od prejšnje prireditve; za ta napredek pa se je treba zahvaliti v prvi vrsti delavnemu tov. Marcu in tamburašem, ki so prav pridno zahajali k vaju.

Vendar pa moramo v tem poročilu nekaj pribiti, kar gotovo ne bo čast delalo razsajajočim elementom iz sosednjih vasi, ki so prišli k nam delat le — zgago: Če Vas Vaša izobraževalna društva uče le razgrajati, potem se Vam prav prirčno zahva ljujemo za take obiske, tudi če se štejejo med posebno narodne mladeniče. Opominjamo Vas, da ostanete v prihodnje raje doma s svojim petjem, ne pa, da nas prihajate žaliti, sami sebe pa sramotiti. Za danes dosti, če bi se pa to ponovilo, bomo govorili jasneje!!

Za podporni fond so darovali: Tov. Mladovan K 2, Jug K 1, družba br. Hrvatov K 1.10, Kosmač Ivan 1 K. Ražem A. 20 stot. Vsem darovalcem srčna hvala!

Odgovorni urednik: ŠTEFAN KOS.
Lastnica in izdajateljica: NARODNA DELAVSKA ORGANIZACIJA v Trstu.
Tiska: TISKARNA „EDINOST“ v Trstu.

TVRDKA

Adolf Kostoris

skladišče oblek za moške in dečke

Trst, via S. Giovanni 10, I. n.

(zraven restavracije Kooperativa ex Hacker)

prodaja na mesečne ali ted. obroke

obleke in površnike za moške, perilo i. t. d.

NAJDOGODVORNEJŠE CENE.

~~~~~

Kje se snidemo vsi delavci ob nedeljah in praznikih?

V gostilni Hinka Kosiča

„Pri stari Breskvi“

v ulici del Belvedere 17.

kjer dobimo dobrega terana vipavca in istrsko vino ter vsake vrste jedila gorka in mrzla.

~~~~~

POZIV

— k —

SUBSKRIPCII DELNIC V. EMISIE

Ustřední banky
Osrednje banke

českých spořitelén
českých hranilnic

V PRAGI.

PODRUŽNICE: Brno, Vel. nám. 28; Lvov, ul. Sykstuska 15; Dunaj, I. Wipplingerstrasse 22;

Trst, Piazza del Ponterosso 3. — Od 1. julija t. l. nova podružnica v Črnovicah.

Nad 5000 spojencev-denarnih zavodov cele države. — Vlog nad K 100,000.000. — Menični posel v letu 1908. K 536,000.000.
SKUPEN PROMET 5 MILIJARD.

DIVIDENDA za 1903. 3⁰/₀, za 1904. 4⁰/₀, za 1905. 4¹/₄⁰/₀, za 1906. 4¹/₂⁰/₀, za 1907. 4¹/₂⁰/₀, za 1908. 5⁰/₀.

Na podlagi sklepa IV. rednega občnega zbora delničarjev, ki se je vršil dne 25. marca t. l., se zviša delniška g. rdnica

 od 10,000.000 na 15,000.000 kron

z izdajem 12.500 delnic po 400.— kron nominalne vrednosti.

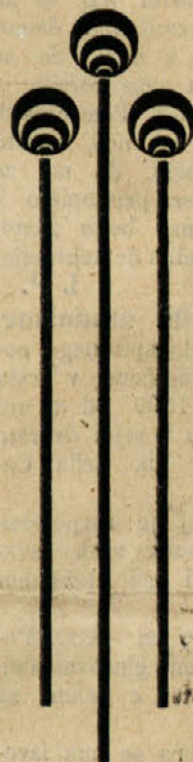
Akcije OSREDNJE BANKE ČESKIH HRANILNIC so edini dividendni papir, ki je pripušen poleg delnic Avstro-ogrske banke za nalaganje hranilničnih fondov, ker se nanašajo na pupilarno varnost.

VPISOVALNI ROK do 31. maja 1909.

VPISOVALNI POGOJI:

- Dosedanjim delničarjem pritiče na 2 stari delnici po ena nova za ceno K 410.
- Večje število delnic nego jim pritiče po odst. a) se prepušča starim delničarjem, dalje hranilnicam, posojilnicam, zavarovalnicam ter denarnim zavodom sploh, raznim fondom, korporacijam, funkcionarjem in uradnikom denarnih zavodov za tečaj K 415.
- Ostalim vpisovateljem se prepuščajo za tečaj K 420. Posebna pozornost se bo obračala na bančne spojence kot vlagatelje, posestnike bančnih zadolžnic itd.
- Delnice V. emisije bodo deležne na dobičku od 1. julija 1909, torej za drugo polletje tekočega poslovnega leta. Njih kupon št. 7 se bo izplačal s polovično dividendo, ki bo določena od prihodnjega rednega občnega zbora na podlagi zaključenih računov za ostale akcije kar bo označeno na dotičnem kuponu.
- Na pravilni vpis se izda potrdilo, proti kateremu se dobi pozneje nove delnice.
- Delnice morajo biti plačane najdlje do 30. junija t. l. Pri vpisu mora založiti vsak vpisovatelj — izvzemši denarne zavode — najmanj K 50 na račun za vsako delnico, ker se sicer na prigras ne bo oziralo.
- Po § 51. pravil se glasijo delnice na ime in se izdajajo tako stare kot nove bodisi v posameznih kosih ali skupno v 3, 30 ali 50 in to v svrhu udobnosti posestnikov z ozirom na hranitev in varstvo. Dotične želje naj se na vpisovalnih prijavah izrecno označijo.
- Preplačani zneski se obrestujejo do 30. junija po 4¹/₂⁰/₀, ki se prevedejo z onim dnem na račun vpisanih delnic.
- Kdor ne plača do 30. junija t. l. celega vpisanega zneska, zgubi pravico nele do novih delnic ampak i na predplačilo, ki zapade v korist rezervnega fonda banke.

Priglas in vplačila sprejema, ter izdaja prospekte glavni zavod v Pragi, podružnice v Brnu, Lvovu, na Dunaju in podružnica v Trstu, Piazza Ponterosso šte. 3, ter poleg tega iz prijaznosti vsak z Osrednjo banko českých hranilnic v zvezi stoječi zavod.

Priporoča se, da se vršijo prijave v kolikor možno z obratno pošto. Prospekt, ki obsega poročilo o poslovanju bank in razvoju banke, dalje zadnje letno poročilo in pravila, ter kakoršnekolik informacije pošilja drage volje

Ústřední banka českých spořitelén.

Ustredni banka čeških spořitel.
(Osrednja banka čeških hranilnic). — Inse-
ratni oddelek današnjega lista prinaša ofi-
cijalen poziv k supskripciji delnic V.
emisije Osrednje banke čeških hranilnic. Z
idajo 12.500 delnic v nominalni vrednosti
po K 400.— se ima zvišati glavica od
10 na 15 milijonov kron. Vpisovalni tečaj
za stare delničarje znaša K 410.—, ter
pripada na vsaki 2 stari delnici po ena
nova. Za nove delničarje je določen tečaj
K 420.— za delnico. Denarnim zavodom,
njihovim zastopnikom in uradnikom, dalje
delničarjem, ki želijo večje število delnic,
nego jim po sklepu pripada, se jim dotične
prepuščajo po K 415.— Ob enem z vpis-
nino se ima založiti K 50.— za akcijo.
Takratna emisija odgovarja potrebi izvan-
rednega razvoja zavoda, potrebi, ki je že
vsled tega toliko jasnejša, da uživa misija
Osrednje banke čeških hranilnic brez raz-
like priznanje celega slovanskega finanč-
nega sveta. Osrednja banka čeških hranil-
nic predstavlja danes najvažnejše središče
slovanskega kapitala; da bo pa mogla ko-
rakati z vspehom do svojih vzvišenih ciljev,
potrebuje opore ne samo denarnih zavo-
dov, ampak najširše zavedne javnosti. Na-
tanjši vpisovalni prospekti se ravno kar
razpošiljajo denarnim zavodom, ter se na
željo dopošljejo tudi zasebnim interesantom
brez vsake odškodnine.

Krojaški pomočnik se takoj sprejme
z dobro plačo.
Ulica di Tor S. Piero št. 4.

Slovenski delavci!
Postrežem Vam z kozarcem dobrega
in pristnega vina v svoji gostilni
„Pepi Moro“
Belvedere 49.
ter tudi vsaki dan z vsakovrstnimi mrzlimi
in gorkimi jedmi.
Za obilen obisk se priporoča
Ivan Škerjanc.

Podpisani priporoča sl. občinstvu in čla-
nom „N. D. O.“ svojo
Pekarno, sladščiarno in tov. biškotov
v ulici del Belvedere št. 57.
kjer ima na razpolago
vedno svež kruh
raznovrstne sladšice in najfinejše likerje.
Sprejema tudi naročila za torte, potice,
pince itd.
Vdani
LOVRENO REBULA.

Delavci!
Če hočete dobiti kozarec do-
brega in cenega vina vstopite v
VINOTOČ
ulica del Vento 20. (vagal ulice Guardia.)
Prepričajte se, da četrt najboljšega
vina stane le 14 st., na dom po 12 stot.
Za obilen obisk se priporoča
JOŽE LEBAN.

Matevž Furlan
ul. Antonio Caccia 17.
(prej Androna del Moro).

Podpisani priporoča sl. občinstvu svojo
dobroznano žganjarno
v ulici Miramar 1, nasproti kolodvora
južne železnice kjer toči najpristnejši kranj-
ski brinjevec, vipavski tropinovec in prve
vrste slivovec itd. Ima na razpolago tudi
razne sirupe in druge likerje.
Ferdinand Pečenko.

—:— Pekarna i sladščiarna —:—
Josip Pahor - Trst
ulica Madonnina št. 39.
ima na razpolago slav. občinstva 3-krat na dan
svež kruh lastnega izdelka, vsakovrstno moko,
raznovrstne sladšice in izdeluje najboljše biš-
kote. — Sprejema naročila za torte, pince, potice
itd., ter postreže na dom. Priporoča se za Veli-
konočna pecila. Telefon št. 1190.

Književne novosti.
GREGORIČ: Poezije, zv. IV. . . . K 2-20
vezano 3-20
GOVEKAR: „Dobra gospodinja“,
gospodarska knjiga za naše mlade
gospodinj, vezano 2-80
„Štiri ruske slike“, povesti —60
BENEŠ: „Brodatovski odvetnik“. 1-50
Kip Gregorič 4-—
**Vsakovrstne mašne knjige po raznih
cenah.**

NOVOST! NOVOST
**Nakiti za dvorane in vrte pri
: zabavah :
v belo-modro-rudeših barvah, komad po 4
metre dolg stane po 40, 50, 60 in 80 vinarjev.
Vse te knjige, papir in potrebščine
se dobivajo v
Slovanski knjižarni in papirnici
Josip Gorenjec
TRST. — Ulica Valdirivo 40.**

Pekarna in slaščiarna
Benedikt Šuban
TRST, - ulica dell'Istria št. 12. - TRST
je preskrbljena s kruhom lastnega izdelka ter
veliko izbero vsakovrstne moke in mandorlate
najbolje vrste. Svež kruh 3-krat na dan.
Postrežba na dom

VESNA imenuje se izvleček iz rastlin in
drugih naravnih snovi. Izkazala se
je kot edino res **uspešno sredstvo**
za raščo las. Uspeh zanesljiv že po kratki uporabi iste tudi na največji
n zastareli pleši. — Spričevala uglednih in znamenitih oseb na razpolago.
Cena steklenici od 100 gr. K 1-50.
Dobiva se pri založniku:
M. SKRINJAR, Trst, ul. Solitario 25.

Podpisani naznanjam slavnemu občinstvu in tov. členom „N. D. O.“, da sem odprl
v nedeljo dne 14. min. meseca
Novo gostilno „Pri Jelenu“
v ulici Domenico Rossetti šte. 3
kjer točim belo vipavsko l. vrste po 72 st. in istrsko vino po 72 st., kakor tudi Opalo po 80
st. lit. Domača kuhinja vedno preskrbljena z gorkimi in mrzlimi jedmi. — Točila bosta voditelja
Aležij in Urška Kosce. — Mojim znancem, prijateljem, članom N. D. O. in slavnemu občinstvu
se priporočam udani **JOSIP FURLAN**, lastnik dobroznane gostilne pri Francu v ul. Šepa

PEKARNA in - **VINKO SKERK**
SLADŠČIARNA
TRST, ul. Acquadotto 15, podružnica ul. Miramare 9.
V moji pekarni se vdobi vsaki dan trikrat frišen kruh in se dovaža
vsak čas tudi na dom. Dobi se tudi najfinejše moke iz najboljših mlinov,
biškote in posebno pa specialiteto za čaj. — Dobi se tudi veliko izbero
butelj k ruma in vsake vrste čaja ter vse to po najnižji ceni.
Spoštovanjem **VINKO SKERK.**

Zaloga obuvala in čevljarski mojster
JOSIP STANTIČ
Zalagatelj e. kr. redarstvene straže, e. kr. glavnega
carinskega urada in skladišča e. kr. priv. Lloyd orož.
e. kr. finančne straže v Trstu, Kopru in Pulju.
TRST. — Ul. Rosario st. 2. — TRST.
priporoča svojo bogato zalogo raznovrst-
nega obuvala za gospode, gospe in otroke.
Prodaja najboljše voščilo (biks) C. in M.
Velika izbira Galosch
— Cene nizke. —
— Postrežba točna. —

Člani „N. D. O.“! Pozor!
V trgovini jestvinami
ANTON ŽERJAL, v ulici BELVEDERE št. 3.
in v Filijalki **A. ŽERJAL**, v ul. Commerciale št. 18. dobite vsi K 1.— blaga zaston
ako nakupite za K 50.— blaga. Na zahtevo pošlje blago na dom.
Telefon št. 699. Telefon št. 699.

Morana kemično pripravljena tekočina radikalno za
iztrebljenje mrčes (osobito stenice) je povsem
neškodljivo zdravilo in opravi.
Vsestransko priznavanje in mnogobrojna spričevala (hotelirjev,
vojaških oblastih itd. itd.) dokazujejo izbornost „**MORANE**“.
Cena steklenici od 100 gr. 50 vin.
Dobiva se po večjih mirodilnicah.

Tovariši, člani „N. D. O.“!
Podpisani Vam naznanja, da otvori v
soboto pred Binkoštnimi prazniki, dne 29. maja
svojo novo gostilno
„TRATTORIA AL GINNasio“
(Gostilna pri Gimnaziji)
v ulici dello Squero Nuovo šte. 7
kjer bo postregel vsacemu in vsem ravno
tako in po istih cenah, kakor dosedaj v go-
stilni „Pri stari breskvi“.
Priporoča se za obilen obisk o priliki otvoritve
udani
Hinko Kosič.

Tovariši! **Tovariši!**
**Vse narodno čuteče delavstvo, ki je
do sedaj podpiralo razne italijanske in
nemške trgovce, naj krije zdaj svoje
potrebščine pri svoji, tako željno priča-
kovani ustanovi.**
Konsumna zadruga članov N. D. O.
registr. zadruga z omejenim poroštvom v Trstu
je odprla 1. skladišče
v ulici Bosco št. 17.
Ni treba še posebno omenjati, da dobite v skladišču
vsakovrstno popolnoma sveže špecerijsko blago, kar se
skoraj samo ob sebi razume, ker se je novoustanovljena
zadruga preskrbela tudi z novim blagom.
K obilnemu obisku vabi
ODBOR.

AUSTRO-AMERIKANA - TRST
Redna brzoplovba mej Trstom, Italijo, Grško, Severno in Južno Ameriko.
TRST—NOVI-YORK, via Patraso in Palermo, odhod 3-krat na mesec.
TRST—NOVI-ORLEANS, via Patraso in Palermo, odhod vsaki mesec.
TRST—BUENOS-AIRES, via Almeria, Cadix, Las-Palmas, Rio de Janeiro, Santos ali
Montevideo, odhod vsaki mesec.
Veliki transatlantski parniki z dvojnimi vijakom, preskrbljeni z obširnimi in luksoznimi
inštalacijami, za potnike I. in II. razreda. — Marconijev brzojav.
Za informacije se je oglašiti pri ravnateljstvu v Trstu, ulica Molin Piccolo št. 2. ali
pa h kateremu si bode agentu ali korespondentu družbe.

Člani „N. D. O.“ dobe 2% popusta, ako nakupujejo v trgovini jestvin

Ivan Wiegele & dr.

.. (Matija Millonig) ..

ul. C. Ghega št. 10.

: Pekarna Mreule :

v Rojanu, ulica Montorsino št. 7

ima na razpolago

vedno svež kruh in vsakovrstne najfinejše sladščiće.

Sprejema naročila.

Filip Ivanišević

: zaloga dalmatinskega vina :

lastni pridelek v Jesenicah pri Omišju

v ulici Valdirivo 17 (Telefon 1405)

v kateri prodaja na malo in veliko. — Nadalje priporoča slav. občinstvu svoje gostilne „All' Adria“ ul. Nuova št. 11 in „Al fratelli dalmati“ ul. Zudecehe št. 8 v katerih toči svoja vina I. vrste.

Podpisani priporoča svojo

Gostilno Magagna

na vogalu ulic Carradori in Carlo Ghega

kjer toči najboljšo „Kriško vino“, in pivo Puntigam. — Postrežbo ob vsaki uri z gorkimi in mrzlimi jedili. Udani Jakob Maganja.

Podpisani naznanja sl. občinstvu, da je prevzel

pekarno in sladščičarno

Campo Belvedere št. 2

kjer ima na razpolago trikrat na dan svež kruh in razne sladščiće, potice itd. Udani Filip Trobec.

Podpisani naznanja članom „N. D. O.“, da je v ulici del Solitario št. 3 odprl svojo

GOSTILNO „AL CASTELLO DI DORNBERG“

kjer toči najboljša vipavska, izborna istrska in najfinejša desertna vina, in ima poleg tega vedno na razpolago gorka in mrzla jedila. Postrežba točna in cene zmerne.

Za obilni obisk se priporoča vdani

R. Luznik.

Slavnemu občinstvu in posebno članom „N. D. O.“ priporoča podpisani svojo dobroznano

„Kavarno Universo“

na trgu della Caserma št. 1, tik „Narodnega doma“, kjer ima na razpolago najfinejše likerje ter tukajšnje in zunanje slovenske, italijanske in nemške časnike, kakor tudi najboljše ilustrirane revije.

Za obilni obisk se priporoča vdani

Fran Bojc.

Uljudno naznanjamo da smo otvorili popolnoma novo urejeno

trgovino izgotovljenih oblek za

:: gospe, gospode in otroke

ter zagotavljamo točno in solidno postrežbo, kakor tudi najnižje stalne cene. Priporočamo se najodličnejšim spoštovanjem

Bohinec & Co. - Trst

Via delle Torri št. 2

(za orkivlje sv. Antona novega).

Zaloga likerjev v sodčkih in butilkah

Jakob Perhanc

TRST — Via delle Acque — TRST

Veliki izbor vsakovrstnih najfinejših in starih vin v butilkah. Postrežba točna. Cene zmerne. Se priporoča svojim rojakom za naročbe bodisi na debelo ali na drobno za razne slavnosti, poroke, krste, družinska pogoščenja itd. Za poletni čas se priporoča malinovec in tamarindo.

Podpisani priporoča sl. občinstvu

svojo dobroznano

gostilno s krasnim vrtom

„Al buon ritrovo“

v ulici Stadion št. 19,

kjer toči kraški teran prve vrste, najboljše istrsko belo in črno vino, poleg tega izvrstno vipavsko in tudi dalmatinsko vino, kakor tudi Dreherjevo pivo ter more poslužiti z domačo kuhinjo kakor tudi z mrzlimi jedili. — Posebno ugodno za delavce.

Za obilen obisk se priporoča rodoljub

Andrej Furlan.

Člani „N. D. O.“

dobe 2% popuste, ako nakupujejo

v trgovini jestvin

JOSIP LUIN

ulica Giacinto Gallina št. 6.

Pekarna

Valentin Kukanja

vogal ul. Molin a Vento in Gastaldi

ima na razpolago

— vedno svež kruh —

in vsakovrstne sladščiće.

Alojz Povh, urar

s pridejano delavnico

Trst - Via del Rivo št. 26 - Trst

Izvršuje vsako popravljanje žepnih in stenskih ur kakor tudi vsako zlatarsko in draguljarsko delo po najzmernejih cenah. Jamstvo za dve leti za vsako popravljanje.

Slovensko podjetje!

Podpisani priporoča svojo

GOSTILNO

v ul. dell' Istria 658

kjer toči najizvrstnejša istrska vina in dalmatinski opolo. Postreže lahko tudi z mrzlimi in gorkimi jedili.

G. Babič.

Civilna in vojaška krojačnica

Bogata zaloga tu- in inozemskega blaga in vseh predmetov spadajočih v krojaško obrt.

Odlikovan dne 5. aprila 1906.

v Parizu s častno diplomom, častnim križcem in zlato kolajno in v Bruxelles-u z največjo odliko „GRAND PRIX“ diplomom.

Naročbe se izvršujejo točno in se dostavljajo na dom

August Štular.

TRST, via delle Poste 12. I. nadst. (nasproti Smolarsove papirnice).

Civilna in vojaška krojačnica

Pavel Pestotnik

Trst — ul. Farneto št. 46 — Trst

se priporoča

slavnemu občinstvu in posebno članom

„N. D. O.“

Cene najnižje. — Delo solidno. — Postrežba točna.

Na novo vrejena

Pekarna Karol Troš

TRST, - Campo S. Giacomo št. 20. - TRST (nasproti cerkve sv. Jakoba)

ima na razpolago vedno svež kruh, vsakovrstne sladščiće, čokolado itd., kakor tudi najfinejše likerje.

Gostilna društva Jadran

ulica S. Marco št. 17.

toči najboljša

vipavska in istrska vina

Gorka in mrzla jedila so vedno na razpolago, kakor tudi slovenski časopisi. — Najnovejše avtomatične orglje, katere svirajo izbrane slovenske komade.

Postrežba točna.

Cene zmerne.

Za dobrohotni obisk se priporoča

Odbor

društva „Jadran“

krmar

Vinko Kanta.

IVAN KOŠMERLI IVANOV

priporoča svojo

TRGOVINO Z JESTVINAMI

v ROJANU, ul. Montorsino št. 7. kjer ima na razpolago vsakovrstne kolenjane in druge jestvine, kakor tudi razne delikatese, najboljša vina in pivo v butilkah.

: NOVO POGREBNO PODJETJE :

v Trstu, ul. Vincenzo Bellini 13, telefon 1402

tik cerkve sv. Antona novega.

Bogato preskrbljeno z najlepšo in vso pogrebno opravo. Mrtvaški vozovi na izbero, za prireditve vsakovrstnih pogrebov.

Lastna izdelovalnica in zaloga vencev in raznih ovetilo itd.

Prodaja vsakovrstnih predmetov mrtvaške stroke. Zaloga voščenihi sveč, z lastno tovarno. — Prodaja na debelo in na drobno.

Sprejema naročila za prirejanje pogrebov na deželo in v inozemstvo.

VODSTVO.

Vsi slovinci v slovenske trgovine!

V. Dobauschek

TRST, ul. Giosuè Carducci 11 (prej ul. Torrente), TRST.

Velika izbira možkih in otroških oblek kakor tudi vsakovrstne druge potrebščine: srajce, spodnje srajce, spodnje hlače, ovrtniki, zapestnice, ovrtnice, naprsniki, nogavice hlačniki, jope, hlače, telovniki, površniki itd.

Velika izbira vsakovrstnih oblek, hlač, srajc za delavce lastni izdelek. — Klobuki in čepice.

NEVERJETNO! Prevzema se tudi naročila po meri za moško obleko po K 26.

Lastna specialiteta! Volnene obinke polfine, fine in najfinejše po K 30 do K 90.

LASTNA DELAVNICA!

GOVORI SE SLOVEVENSKO!

Delniška glavica:

K 10.000.000.

Telefon 19-95.

OSREDNJA BANKA

ČEŠKIH HRANILNIC

Vlog okoli:

K 85.000.000

Naslov za brz.: SPOROBANKA

Podružnica v Trstu — Piazza del Ponterosso 3.

4 1/4 0/0

vloge na knjižice.

Menjalnica. BANČNO TRGOVANJE VSEH VRST. — Premijene vloge po 4 3/4 0/0

Centrala denarnih zavodov avstro-ogrskih. — Izdaja sirotinsko-varne 4 0/0 bančne obligacije

4 1/4 0/0

-- JADRANSKA BANKA v TRSTU --

Via della Cassa di Risparmio št. 5 (lastno poslopje).

KUPEJE IN PRODAJA VREDNOSTNE PAPIRJE (RENTE, OBLIGACIJE, ZASTAVNA PISMA, PRIJORITETE, DELNICE, SREČKE i. t. d.)

— VALUTE IN DEVIZE —

PREDUJMI NA VREDNOSTNE PAPIRJE IN BLAGO LEŽEČE V JAVNIH SKLADIŠČIH.

Eskompt menic in inkaso, borzna naročila

SAFE-DEPOSITS

Promese k vsem zrebanjem. — Zavarovanje srečk.

Menjalnica

Uradne ure: 9 — 12., 2.30 — 5.30. — Brzjavil: „JADRANSKA“ — Trst. — Telefon: 1463 in 793.

4 1/4 0/0

VLOGE NA KNJIŽICE.

— TEKOČI IN ŽIRO RAČUN —

VLOŽENI DENAR OBREŠTUJE

SE OD DNE VLOGE DO DNE VDIGA. ; ; ;

STAVBNI KREDITI - KREDITI PROTI

DOKUMENTOM VKRČANJA.

Restavracija, cene zmerne.

Trst — **Grand Hôtel BALKAN** — Trst

Kavarna, cene zmerne